

Håkan Stille
2024-04-18

Teknisk Revision av IEG's verksamhet under 2023

Bakgrund

IEG, Implementeringskommissionen för Europastandarder inom Geoteknik, är en branschgemensam ideell förening med uppgift att initiera, samordna och utföra det arbete som krävs för att implementera den kommande reviderade Europastandarden för konstruktioner inom Geoteknikområdet. Deras fjärde verksamhetsår, 2023 är avslutat. Jag har blivit ombedd att granska verksamheten för att utifrån ett tekniskt perspektiv säkerställa att föreningen jobbar med rätt saker.

Underlag

Arbetet har följt den Övergripande Plan som styrelsen fastställde 2020-09-10. I den beskrivs den arbetsprocess som ska följas. Tre områden har identifierats utifrån förväntade förändringar i standarden: A. *Basområde*, B. *Tillämpningsområde* och C. *Samordning*. Varje område har sedan delats upp i delområden. Dessa utgör var för sig kärnan i kommissionens arbete.

Jag har fått följande underlag till min revision: (i) Verksamhetsberättelse för 2023, (ii) Protokoll från styrelsemöten 2023 och (iii) tre arbetsrapporter från område A Basområde (2023:1 Omfattning Eurokod, 2023:2 Observationsmetoden och 2023:3 Hävdvunna regler).

Min bedömning

I min revision för 2022 gav jag 5 rekommendationer för IEG's arbete. Jag har först i april i år fått styrelsens kommentarer. Jag menar att detta inte är bra utan styrelsen bör direkt diskutera och besvara synpunkter framförda i den tekniska revisionen.

Arbete inom område A Basområde har resulterat i 3 rapporter. Området ligger efter sin tidplan. Basområdet är grunden för arbeten inom område B Tillämpningsområdet. Jag menar ansträngningar måste göras för att komma ifatt. Det behövs ett tydligt underlag hur de allmänna grunderna i EN1990 och En1997-1 ska tolkas för att arbetena med tillämpningar ska kunna genomföras. Det är inte bra att ett projekt såsom *Principerna* knappt har påbörjats. Styrelsen har till viss del överbryggat gapet genom genomförande av fokusdagar. Det är bra men jag menar att skriftliga rapporter är nödvändigt.

Området A5 *Åtgärder för kontroll vatten* menar jag tillhör tillämpningsområdet. Styrelsen har dock valt att låta det ligga kvar under A Basområdet. Jag ser dock ett behov att dela projektet i två delar; en del som tillhör grunderna dvs handlar om hur man ska se på två fas systemet mark och vatten samt en del som behandlar åtgärder för kontroll. Bakgrunden är att arbetena med att dimensionera den geotekniska konstruktionen ofta blandas ihop med

dimensioneringen av åtgärderna för kontroll av vatten. Delningen menar jag kommer att underlätta framtagandet av tillämpningsdokument.

Min granskning av de tre rapporterna understryker behovet av samordning och att styrelsen tar initiativ till en teknisk fördjupning utifrån ett strategiskt synsätt på hur normen ska tolkas från ett svenskt perspektiv. Arbetsrapporterna bör därför kompletteras (som även påpekas i dem) med tydliga anvisningar hur exempelvis begrepp som hävdvunna regler, robusthet, hållbarhet, observationsmetoden, inspektion och övervakning ska tolkas och användas. Detta menar jag ska göras innan arbetena med tillämpningarna drivs för långt.

Arbeten med att starta projekt inom område B Tillämpningsområde har påbörjats. Jag har inte fått något material att granska. Det synes som om fler projekt är nästan klara. Jag menar att detta oroande. Utan tydliga riktlinjer vilka grunder som ska gälla kan inte tillämpningar avslutas. Det är tveksamt om partialkoefficientmetoden enligt EN ska användas för samverkanskonstruktioner eller naturliga slänter. Jag saknar en fördjupade diskussion inom IEG om detta. Liksom tillämpning av sannolikhetsbaserade metoder. Jag har påpekat detta tidigare men styrelsen har valt att avvakta. Jag menar att det är hög tid att agera.

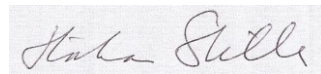
Inga projekt har påbörjats inom område C Samordning.

I IEG's långsiktiga mål ingår att ta fram underlag för de nationella bilagorna. Jag tycker att detta borde förtydligas för respektive projekt inom delområde B. Jag är rädd att detta mål annars inte får den inriktning som det borde.

Ett flertal workshops har genomförts med gott deltagarantal. Inga kurser har genomförts. Planerad kursstart är 2024.

Sammanfattningsvis finner jag att IEG's arbete under året, 2023, har bedrivits på ett professionellt sätt.

Stockholm som ovan

Håkan Stille